

ĐA DẠNG HÓA HÌNH THỨC HỌC TẬP VÀ BỒI DƯỠNG TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG SƯ PHẠM TRUNG ƯƠNG

NGUYỄN THỊ PHƯƠNG - VŨ THỊ BÍCH
Trường Cao đẳng Sư phạm Trung ương

Ngày nhận bài: 11/06/2021; Ngày phản biện, biên tập và sửa chữa: 24/06/2021; Ngày duyệt đăng: 07/07/2021

ABSTRACT

Currently, technology is constantly being updated and developed, strongly supporting the general development of society. Technology contributes to improving quality and teaching and learning methods, in which online teaching is a popular form in the 21st century. One of the powerful toolsets to support education today is the Office 365 toolkit. The article introduces the Office 365 application, the reasons for using Office 365, its powerful features, and the experience of implementing Office 365 in online teaching at the National College for Education.

Key words: Office 365, online teaching, information technology application in teaching.

A. MỞ ĐẦU

Hiện nay, Công nghệ thông tin (CNTT) đã và đang là một thế mạnh trong việc ứng dụng vào hầu hết các lĩnh vực của đời sống, xã hội. Việc sử dụng Microsoft Office trong công việc văn phòng và giảng dạy đã trở nên phổ biến và quen thuộc đối với các cán bộ, giảng viên (GV). Đa số người sử dụng Office thường cài đặt Office lên máy tính để sử dụng, khi có những phiên bản Office cao hơn mọi người sẽ phải cài đặt mới phần mềm Office để được cập nhật các tính năng mới của Office. Gần đây, với sự xuất hiện của Office 365 đã hỗ trợ và thay đổi cách làm việc rất nhiều cho mọi người. Người dùng không cần được sử dụng các thành phần của Microsoft Office như Word, Excel, Power Point... mà còn được sử dụng rất nhiều các ứng dụng khác của Office 365 như: Teams, Sway, OneNote, SharePoint Online, Lync Online, Exchange Online... không cần phải cài đặt phiên bản mới, bởi Office 365 sẽ tự động cập nhật các tính năng mới khi có phiên bản mới nhất.

Trường Cao đẳng Sư phạm Trung ương luôn quan tâm đến việc đổi mới, nâng cao chất lượng dạy và học, đặc biệt Ứng dụng CNTT trong dạy và học. Hiện tại nhà trường có số lượng lớn cán bộ, giảng viên và sinh viên sử dụng Microsoft Office trong công việc, giảng dạy và học tập. Nhằm mục đích đẩy mạnh hơn nữa việc ứng dụng CNTT trong công việc, giảng dạy và học tập, nhà trường đã được Microsoft Việt Nam cấp quyền tạo tài khoản Office 365 cho GV toàn trường. Điều này tạo điều kiện thuận lợi cho cán bộ, giảng viên và sinh viên trong quá trình học tập và làm việc.

B. NỘI DUNG

1. Office 365 là gì?

Office 365 là bộ Office chạy trên nền tảng đám mây (cloud) của Microsoft.

Microsoft Office 365 gồm 4 thành phần: Office 365 ProPlus, Exchange Online, Office SharePoint Online và Lync Online. Khái quát như sau:

Office 365 ProPlus, một bộ gồm 9 phần mềm được cài đặt trên máy, cho phép chạy offline, có thể lưu trữ dữ liệu trên Cloud (SkyDrive) khi online (Word, Excel, PowerPoint, OneNote, Access, Lync....)

Exchange Online cung cấp dịch vụ e-mail trên cloud, calendar, các danh bạ tất cả đều được truy cập thông qua Internet bằng tất cả thiết bị di động smartphone hoặc laptop.

Office SharePoint Online cho phép cộng tác với các tính năng mạng xã hội thông qua Internet.

Lync Online cung cấp tin nhắn tức thời, hội nghị trực tuyến, audio và video hội nghị và cũng thông qua Internet.

2. Tại sao nên sử dụng Office 365

Hiện nay, có rất nhiều công cụ hỗ trợ việc dạy học trực tuyến. Có hai hình thức dạy học trực tuyến đó là triển khai đồng bộ (face to face) và không đồng bộ. Bộ công cụ Office 365 phục vụ hiệu quả cho cả hai hình thức học tập trực tuyến này.

Office 365 đã giải quyết triệt để về vấn đề cài đặt và cập nhật. Bởi Office 365 sẽ tự động cập nhật tính năng mới ngoài ra còn có rất nhiều các công cụ hỗ trợ thích hợp trong môi trường giáo dục. Có thể kể đến một số lý do tại sao nên sử dụng Office 365 như sau:

Office 365 có thể chạy tốt trên cả hình thức Online và Offline.

+ Online: Để có thể sử dụng các tài nguyên của Office 365, đầu tiên phải có một tài khoản của Office 365.

+ Offline: Một bộ 9 phần mềm office được cài đặt trên máy, cho phép chạy offline, có thể lưu trữ dữ liệu trên Cloud (SkyDrive) khi online

Office 365 có Drive giống ổ cứng online, lưu trữ dữ liệu lên đến 1TB. Chỉ cần lưu là sẽ cập nhật ngay trên Drive và các máy khác chỉ cần truy cập hoặc chia sẻ ta đều có thể sử dụng được mà không cần phải sao chép đi đâu nữa.

Office 365 online còn được sử dụng trên mọi thiết bị: Điện thoại, máy tính... chỉ cần đăng nhập qua website là có thể sử dụng mà không cần phải cài. Người dùng có thể sử dụng tài khoản Office 365 trên tối đa 5 thiết bị như điện thoại, Laptop, PC, Mac...

Office 365 on Mobile: Hiện đã sẵn sàng dùng cho việc chọn lựa các đời iPhone và điện thoại Android, Sau khi đăng nhập vào một tài khoản Office 365, có thể xem và chỉnh sửa các tài liệu Word, Excel và PowerPoint gần như từ bất cứ nơi đâu.

Giúp đồng bộ dữ liệu với máy tính, cho dù người làm việc ở bất cứ nơi đâu.

Phù hợp làm việc nhóm, có thể chạy một file Word hoặc Excel, PowerPoint online và chia sẻ cho nhiều người cùng làm tại một thời điểm, tăng thời gian và hiệu quả làm việc và người làm có thể ngồi làm tại bất cứ nơi đâu.

3. Bộ công cụ của Office 365

MS Forms: Là một phần của Office 365 cho phép người dùng nhanh chóng và dễ dàng tạo câu hỏi tùy chỉnh, khảo sát, câu hỏi, đăng ký và nhiều hơn nữa. Khi tạo một bài kiểm tra hoặc biểu mẫu có thể mời người khác để trả lời bằng cách dùng bất kỳ trình duyệt web, thậm chí trên thiết bị di động. Khi kết quả được gửi đi, có thể dùng phân tích dữ liệu sẵn để đánh giá phản hồi. Biểu mẫu dữ liệu, chẳng hạn như bài kiểm tra kết quả, có thể dễ dàng xuất sang Excel để phân tích bổ sung hoặc phân loại.

Sway (trình bày, tạo slide trình chiếu, share slide nhanh chóng): Sway là một ứng dụng Office 365 giúp thể hiện ý tưởng bằng cách sử dụng một bức vẽ mang tính tương tác trên nền web. Công cụ thiết kế của Sway

nhanh chóng và dễ dàng tạo ra các thiết kế chuyên nghiệp, mang tính tương tác và đẹp mắt từ hình ảnh, văn bản, tài liệu, video ...

OneNote: Sổ điện tử, Cán bộ, giảng viên có thể ghi chép, chỉnh sửa trực tiếp trên OneNote, Đặc biệt OneNote có thể lưu trữ dữ liệu lên đến 1TB, người dùng không chỉ khai thác được sức mạnh tiện ích của bộ phần mềm Office phổ biến với các ứng dụng cho máy tính xách tay, điện thoại thông minh, máy tính bảng...

Class Notebook: bao gồm bốn phần chính:

- Chia sẻ notebook.
- Tạo class notebook.
- Gán và phân loại bài tập về nhà.
- Cộng tác dựa vào các đề tài lớp học.

Để dễ dàng cộng tác với mọi người trong lớp, chúng ta có thể sử dụng OneNote. Đối với giảng viên, điều đó có nghĩa là có thể cộng tác dựa vào các đề tài lớp học, chia sẻ sự phân công cho sinh viên, và cung cấp phản hồi về việc làm của sinh viên.

Ứng dụng OneNote Class Notebook cho phép giảng viên nhanh chóng thiết lập các notebook với quyền phân công được gán sẵn, được thiết kế cho việc sử dụng trong lớp học.

Stream: Microsoft Stream là một dịch vụ video mới sử dụng power thông minh enterprise video để cho phép chia sẻ kiến thức, dễ dàng hơn giao tiếp và kết nối trong môi trường cần bảo mật.

Office Mix: Là công cụ hỗ trợ học tập trực tuyến, giảng viên có thể thiết kế bài giảng, video, tư liệu học tập cho môn học, sau đó đẩy vào Office Mix để sinh viên vào học ở bất cứ đâu, bất cứ lúc nào, đáp ứng được yêu cầu của học tập trực tuyến.

Share Point: Chia sẻ dữ liệu tới người dùng khác, là nơi kết nối các công cụ phục vụ cho một ứng dụng hữu ích.

Calendar: Calendar là một ứng dụng của Office 365 cho phép tạo các sự kiện, ghi chú nhắc nhở cá nhân và tạo các yêu cầu họp.

MS Teams: Microsoft Teams là một trung tâm kỹ thuật số tích hợp các cuộc hội thoại, nội dung và ứng dụng mà GV có thể sử dụng để tăng tính cộng tác và gắn kết. Microsoft Teams có sẵn tính năng video conference cho phép GV thực hiện các cuộc gọi video và được tích hợp hệ thống quản lý học tập nên GV dễ dàng triển khai việc dạy học trực tuyến. Không gian lớp học ảo cho phép GV chia sẻ bài giảng, thảo luận, giao bài tập, chấm điểm, trả bài cho người học. Thêm vào đó, với những biểu tượng cảm xúc GV dễ dàng bày tỏ cảm xúc của mình về các bài đăng, câu trả lời, thảo luận của người học từ đó người học có thể điều chỉnh những bình luận, bài đăng của mình. Đặc biệt, Microsoft Teams còn có sẵn tính năng khen thưởng giúp tạo động lực cho người học

Một số tính năng của MS Teams dùng trong dạy học trực tuyến:

- + Thời gian 1 tiết học tối đa: với tính năng meet now là 8 giờ
- + Số lượng: lên tới trên 250 người
- + Cho phép tính năng gơ tay, tách nền, hiển thị 9 khung hình người dùng trên một màn hình
- + Cho phép ghi lại buổi học, lưu trực tiếp lên “đám mây” Microsoft Stream, có sẵn luôn trong không gian lớp học. GV có thể ghim video ghi lại buổi học lên Teams để người học dễ dàng tìm học. Trên Stream GV có thể chỉnh sửa video dễ dàng.

+ Là một hệ thống quản lý học tập (LMS) nên cho phép quản lý người học, cho phép GV giao và người học nộp bài tập thực hiện được việc KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ, điểm chấm tự lưu vào sổ điểm, có khen thưởng giúp tăng động lực cho người học, cho phép chia thành kênh để quản lý bài giảng tốt hơn.

+ Thêm các công cụ khác vào lớp của mình như bỏ phiếu, tạo bài giảng tương tác... với ý nghĩa “All in one”.

+ Công cụ OneNote Class Notebook chỉ có ở Microsoft Teams. GV có quyền sở tay lớp học kỹ thuật số trong đó mỗi người học có một quyền sở riêng, toàn bộ nội dung môn học có thể lưu trên đó. Do đó, GV có thể kiểm soát dễ dàng việc học của người học.

4. Quá trình triển khai Office 365 tại Trường Cao đẳng Sư phạm Trung ương

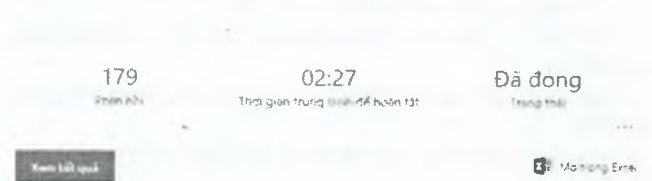
Hiện tại, hầu hết các CBGV của Trường đã được cấp tài khoản Office 365 online. Trong thời gian nghỉ dịch do Covid 19 nhà Trường đã tiến hành bồi dưỡng “Ứng dụng Office 365 để triển khai dạy học trực tuyến” cho CBGV toàn trường. Với mục đích Bồi dưỡng kỹ năng dạy học trực tuyến cho đội ngũ giảng viên và giáo viên Trường CĐSP Trung Ương qua sử dụng bộ MS Office 365; Hướng dẫn giáo viên, giảng viên xây dựng các bài giảng và triển khai dạy học theo mô hình học tập kết hợp giữa dạy trực tuyến và dạy trực tiếp (blended learning).

Điều này là tiền đề cho việc triển khai dạy học trực tuyến cho sinh viên của nhà Trường trong thời gian nghỉ dịch.

Quá trình triển khai được thực hiện như sau:

Thông báo kế hoạch triển khai dạy học trực tuyến tới toàn thể CBGV trong toàn Trường. Đã có 179 CBGV đăng ký tham gia đợt tập huấn.

ĐĂNG KÝ BỒI DƯỠNG OFFICE 365 TRONG TRIỂN KHAI DẠY HỌC TRỰC TUYẾN TẠI TRƯỜNG CĐSP TRUNG ƯƠNG

Hình 1: Phiếu tổng hợp CBGV đăng ký tham gia bồi dưỡng dạy học trực tuyến

Hướng dẫn đăng nhập tài khoản Office 365, sử dụng MS Teams trong dạy học trực tuyến

Đăng nhập vào địa chỉ: www.office.com, xuất hiện màn hình. Chọn Đăng nhập

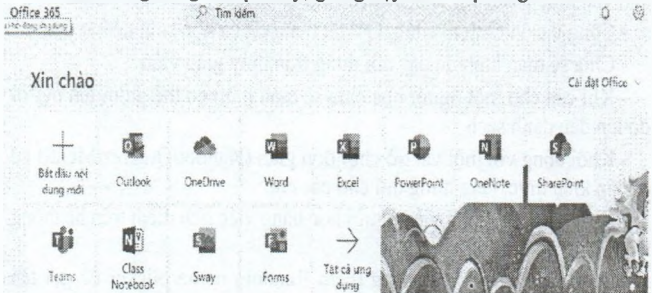

Hình 2: Màn hình đăng nhập Office 365 online

Tiến hành đăng nhập tài khoản và mật khẩu được cấp, ví dụ:

Nguyenthiphuong_cntt@ms.cdsptw.edu.vn

Sau khi đăng nhập, người dùng có thể sử dụng các tiện ích sẵn có của Office 365 trong công tác quản lý, giảng dạy và văn phòng.

Hình 3: Giao diện bộ công cụ Office 365 sau khi đăng nhập thành công

Đề dạy học trực tuyến chọn Teams, sau khi các học viên tham gia nhóm thành công sẽ được học tập và chia sẻ trong nhóm Teams này.

Hình 4: Giao diện MS Teams Dạy học trực tuyến của CBGV Trường CĐSP Trung Ương

5. Một số lưu ý khi triển khai dạy học trực tuyến bằng MS Teams

a) Năm nguyên tắc khi thiết kế hoạt động dạy ONLINE trực tuyến trên TEAMS

- Chia nhỏ mục tiêu và các nhiệm vụ học tập.
- Giới hạn 5-7 phút / hoạt động/ nhiệm vụ học tập/ hoặc giảng giải/ thuyết trình.
- Tạo cơ hội cho học sinh tham gia nội dung buổi học ONLINE trực tiếp.
- Đưa ra mục tiêu và nhiệm vụ cụ thể cho từng buổi học ONLINE trực tiếp.
- Có khuyến khích và khen thưởng.

b) Đội ngũ hỗ trợ kỹ thuật cần làm gì?

- Đảm bảo mạng wifi/mạng dây có tốc độ đường truyền ổn định
- Tạo tài khoản cho người dùng
- Gửi tài liệu hướng dẫn về cách đăng nhập Teams khi dạy học trực tuyến
- Tạo video hướng dẫn về cách đăng nhập Teams và cách triển khai dạy học trực tuyến

c) Giảng viên cần chuẩn bị gì trước khi dạy?

- Laptop đảm bảo có âm thanh/webcam và điều kiện mạng wifi ổn định
- Kịch bản chi tiết khi dạy (để đảm bảo giờ dạy theo được ý đồ thiết kế của GV)
- Đa dạng hoạt động để đạt được mục tiêu học tập: kết hợp kênh hình, kênh chữ, kênh tiếng, hoạt động nhóm, thử thách, trò chơi
- Bài giảng điện tử, bài giảng E-Learning, video tài liệu ...
- Bài tập (câu hỏi trắc nghiệm hoặc tự luận)
- Tạo nhóm lớp học trên Teams (Thêm thành viên là học sinh vào nhóm lớp)
- Gửi hướng dẫn vào lớp cho học sinh

d) Cách triển khai dạy như thế nào

- GV vào trước 15 phút, gửi link MS Form hoặc Menti điểm danh người học, bước này để ta kiểm tra số lượng vào học đúng giờ, những bạn vào muộn sẽ điểm danh muộn và hiển thị thời gian điểm danh.
- Công tác ổn định tổ chức, GV tắt tiếng tất cả học sinh để bắt đầu.
- Chia sẻ màn hình để dạy nội dung trên máy giáo viên
- Khi cần cho một người học chia sẻ màn hình có thể ghim tên người đó lên đầu danh sách
- Khởi động với một vài trò chơi đơn giản (Kahoot/Quizizz/Menti) để ôn tập kiến thức, tăng hứng thú cho các em.
- Khen thưởng, động viên người học bằng việc tích điểm trên hệ thống Classdojo

- Trong giờ học có thể dùng thêm Random name plicker để gọi tên ngẫu nhiên học sinh trả lời và tương tác. Cũng là cách kiểm tra học sinh có đang ngồi học hay không.

Ngoài việc triển khai Dạy học trực tuyến dành cho CBGV trong Trường, còn triển khai dạy học trực tuyến cho một số Trường học bên ngoài.

C. THUẬN LỢI VÀ KHÓ KHĂN KHI TRIỂN KHAI DẠY HỌC TRỰC TUYẾN

1. Thuận lợi

Ưu điểm lớn nhất của học trực tuyến chính là nhờ việc tài liệu học tập, câu hỏi thảo luận, bài kiểm tra đều được lưu trữ trên nền tảng trực tuyến, người học có thể dễ dàng truy cập những nội dung này vào bất kỳ thời gian nào, ở bất cứ đâu. Bài giảng sẽ được phát trực tiếp để người học tham gia ngay tại thời điểm đó, đồng thời cũng được ghi hình lại làm tài liệu hỗ trợ để sử dụng khi cần

Giáo viên đa số sẵn sàng chủ động nghiên cứu, soạn chương trình, bài giảng, tài liệu, bài tập phù hợp với từng đối tượng học sinh và đáp ứng yêu cầu chuẩn kiến thức, kỹ năng của chương trình giáo dục hiện hành. Bên cạnh đó, hướng dẫn người học đăng ký tham gia các lớp học trực tuyến, chịu trách nhiệm về chất lượng lớp học do mình phụ trách và tạo động lực cho học sinh học tập.

GV được tập huấn kỹ về cách triển khai dạy học trực tuyến, do đó ngay trong thời gian dịch bệnh covid 19, Giáo viên/Giảng viên trong nhà Trường đã đồng loạt triển khai dạy học trực tuyến cho sinh viên và học sinh trong toàn Trường.

2. Khó khăn

Khi áp dụng phương pháp dạy trực tuyến, có nhiều trở ngại mà nếu không thay đổi mạnh mẽ thì thật khó để triển khai đạt kết quả tốt.

Có thể thấy, trước hết là thách thức từ cấp lãnh đạo. Nếu lãnh đạo không hiểu về dạy học trực tuyến thì thật khó để chỉ đạo quyết liệt và kéo theo việc giáo viên cũng không "mặn mề" để thực hiện, trừ khi "đánh" vào thi đua, lương, thưởng.

Cơ sở vật chất là điều kiện tiên quyết để triển khai hình thức dạy học trực tuyến, rất cần một đường truyền mạng Internet ổn định và các thiết bị thông minh khi tham gia học trực tuyến.

Thêm một khó khăn lớn, gây trở ngại trong việc tổ chức dạy và học trực tuyến là nhiều phụ huynh chưa quan tâm đến việc học trực tuyến của con, một phần vì không hiểu, một phần vì không có thời gian theo dõi, quản lý và một phần vì không có phương tiện. Tâm lý phụ huynh lo sợ giao máy tính, điện thoại, con em sẽ chỉ tập trung lên mạng để làm việc riêng mà không học.

Mỗi giáo viên cần thay đổi, cải tiến để việc dạy học đạt mục tiêu, trong đó có dạy học trực tuyến. Nếu dựa vào thách thức, trở ngại để trì hoãn đổi mới thì không những giậm chân tại chỗ mà còn tụt lại rất xa, trong khi công nghệ đã, đang và sẽ còn tiến rất nhanh.

D. KẾT LUẬN

Cùng với những tính năng mạnh mẽ, linh hoạt hiện đại của mình, Office 365 hoàn toàn phù hợp với phương pháp dạy và học hiện đại trong thời đại CNTT hiện nay. Trước sự thay đổi nhanh chóng của khoa học công nghệ, đặc biệt chịu sự ảnh hưởng mạnh mẽ của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, cơ hội là rất lớn nhưng thách thức cũng không hề nhỏ. Do đó, phương pháp học tập giảng dạy phải thay đổi, mỗi cán bộ, giảng viên, sinh viên phải xác định học tập là mục tiêu suốt đời, học tập mọi lúc mọi nơi. Chúng ta đang có nhiều điều kiện thuận lợi để phát triển, vấn đề còn lại chính là yếu tố con người.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Microsoft Việt nam (2020), Tài liệu hướng dẫn sử dụng Office 365
2. <https://education.microsoft.com/courses-and-resources/courses>
3. <https://bknict.huft.edu.vn/office-365-pro-plus>
4. <http://bit.ly/O365Academy>;
5. <https://www.mtechsystems.co.uk/microsoft-teams-for-education/>
6. Ninh Thị Hạnh (2016), Vận dụng mô hình học tập kết hợp (blended learning) vào dạy học lịch sử Việt Nam (1858 - 1884), lớp 11 THPT, Trường ĐHSP Hà Nội, Khoa Lịch sử, "Nghiên cứu và giảng dạy Lịch sử trong bối cảnh hiện nay", Nxb Lý luận Chính trị, Hà Nội, tr.304 - 314.
7. Reay, J. (2001), Blended learning - a fusion for the future. Knowledge Management Review, 4(3)